

Dosarul nr. 2rci-47/21

Instanța de apel : Curtea de Apel Bălți (jud. : S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

DECIZIE

01 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Nistor Victoria, reprezentată de avocatul Șteliman Serghei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată ”Trivarnist” în proces de insolvență, Tatiana Bostan către Victoria Nistor privind anularea actului juridic și încasarea sumei,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 14 octombrie 2021 prin care s-a respins cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul depus de Nistor Victoria ca fiind tardiv,

c o n s t a ț ă :

La 21 noiembrie 2017, lichidatorul SRL ”Trivarnist” în proces de insolvență, Tatiana Bostan a depus în instanța de judecată cerere de chemare în judecată către Victoria Nistor prin care a solicitat constatarea facturii fiscale AAB nr. 2047972 din 27 aprilie 2017 și încasarea sumei de 156 090 lei.

Prin hotărârea judecătorei Edineț, sediul Central din 27 iulie 2021 cererea de chemare în judecată înaintată de lichidatorul SRL ”Trivarnist” în proces de insolvență, Tatiana Bostan, a fost admisă integral.

S-a constatat nulitatea facturii fiscale seria AAB nr. 2047972 din 27 aprilie 2017 eliberată de SRL ”Trivarnist”.

S-a încasat de la Nistor Victoria în masa debitoare a SRL ”Trivarnist”, în proces de insolvență, suma de 156 090 (una sută cinzeci și șase mii nouăzeci) lei.

S-a încasat de la Nistor Victoria în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 4 682,70 (patru mii șase sute optzeci și doi, 70) lei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, avocatul Șteliman Serghei acționând în interesele Victoriei Nistor, la 24 septembrie 2021 a declarat apel solicitând repunerea cererii în termen și casarea hotărârii cu emiterea unei decizii prin care acțiunea să fie respinsă neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 14 octombrie 2021, s-a respins cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul depus de Nistor Victoria, din motiv că a fost depus în afara termenului legal.

La 12 noiembrie 2021, Nistor Victoria, reprezentată de avocatul Șteliman Serghei a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 14 octombrie 2021 solicitând casarea acesteia, repunerea în termenul de declararea apelului și restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În motivare a indicat că, nu este de acord cu încheierea adoptată de Curtea de Apel Bălți, considerând-o ilegală.

La judecarea cauzei în instanța de apel a participat un judecător care nu era în drept să participe la judecarea ei. La examinarea cererii de repunere în termen a apelului a participat în instanța de apel judecătorul Natalia Chircu. Totodată judecătorul Natalia Chircu a participat la judecarea cauzei ca judecător al instanței de fond. Astfel judecătorul Natalia Chircu nu era în drept să participe la judecarea acestei cauze în calitate de judecător al instanței de apel.

Instanța de apel examinând chestiunea privind repunerea în termen a apelului era obligată să înștiințeze participanții la proces inclusiv pe Nistor Victoria despre locul, data și ora ședinței în care se examina repunerea în termen, pentru a le da posibilitatea de a se prezenta în ședința și de a-și argumenta poziția.

Contrar prevederilor art. 116 alin. (2) Cod de procedură civilă, instanța de apel nu a înștiințat-o nici pe Nistor Victoria, nici pe reprezentantul acestei despre locul, data și ora ședinței, prin ce i-a lipsit de posibilitatea de a aduce argumentele în fața instanței, iar în consecință a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. 1 al Convenției Europene.

Concluzia instanței de apel precum că aflarea avocatului în concediu de odihnă nu ar fi un motiv plauzibil de repunere în termenul de declarare a apelului, este eronată și contravine prevederilor art. 52 alin. 4 al Legii cu privire la avocatură și art. 112 alin. 2 din Codul muncii.

La fel și concluzia precum că, Nistor Victoria era obligată să se intereseze personal de soarta dosarului.

La 27 iulie 2021 avocatul Serghei Șteliman, a expediat la judecătoria Edineț o cerere de amânare a ședinței, prin intermediul poștei electronice, despre ce a informat-o pe Nistor Victoria.

Astfel, atât Nistor Victoria, cât și avocatul acesteia erau îndreptățiți să considere că la 27 iulie 2021 nu va avea loc ședința și respectiv nu va fi pronunțată hotărârea.

Hotărârea instanței de fond a fost recepționată de o altă persoană și a fost transmisă avocatului la 03 septembrie 2021, la revenirea sa din concediu, deoarece la 03 august 2021 avocatul nu era la locul de muncă.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Bălți a emis încheierea la 14 octombrie 2021.

Conform prevederilor art.425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Recurentul a indicat că încheierea Curții de Apel Bălți din 14 octombrie 2021, a recepționat-o la 29 octombrie 2021, respectiv recursul declarat la 12 noiembrie 2021, este depus în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

La 22 noiembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului copia recursului.

Până la data examinării recursului intimatul referință nu a depus.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copie certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Potrivit art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând materialele dosarului Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

Dispozitivul hotărârii Judecătorei Edineț, sediul Central a fost pronunțat la 27 iulie 2021, în lipsa părților.

La 29 iulie 2021, instanța de fond a comunicat părților copia dispozitivului prin intermediul oficiului poștal, fiind recepționat de către avocat la 03 august 2021, fapt dovedit prin avizul de la fila dosarului 194.

Art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, stipulează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Alin. (3) statuează că, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Deci, ultima zi a termenului de declarare a căii de atac s-a împlinit la 26 august 2021, iar apelul a fost declarat la 24 septembrie 2021, respectiv, peste termenul prevăzut de art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Conform art.116 din Codul de procedură civilă repunerea în termen este posibilă în caz dacă se depune cerere de către persoana, care a omis acest termen din motive întemeiate cu anexarea probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului, ce argumentează această cerere.

Instanța de recurs constată că, motivul repunerii în termen a apelului nu este unul serios și nu este o împrejurare mai presus de voința părții de natură a o împiedica să exercite calea de atac în termen.

Din moment ce avocatul a depus o cerere de amânarea a ședinței de judecată din data de 27 iulie 2021 trebuia să se intereseze de soarta acestei cereri, iar dacă știa că va lipsi de la adresa care a indicat-o în acțiune, pentru comunicarea actelor de procedură, fapt care a depins de voința sa, iar nu de vreun factor independent, situația respectivă nu îndeplinește cerințele art.116 din Codul de procedură civilă.

Or, odată ce obligația instanței de fond de a comunica dispozitivul hotărârii la adresa indicată în dosar a fost legal îndeplinită și din moment ce avocatul a declarat apelul cu depășirea termenului de 30 zile și fără dovedirea vreunei situații obiective

care l-a împiedicat să acționeze în termen, cerere de repunere în termen nu poate fi considerată ca întemeiată.

Potrivit art. 6 § 1 din Convenție orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale, de către o instanță, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil. Însă dreptul de acces la instanțe nu este absolut, existând limitări implicit admise.

Astfel, dreptul de acces la o instanță poate fi supus în anumite circumstanțe unor restricții legitime, cum ar fi termenele legale pentru prescripție.

Respectiv, neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal, atrage decăderea, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei.

La caz, este de necontestat faptul că apelul a fost declarat peste termenul prevăzut de lege, atât timp cât copia dispozitivului hotărârii a fost comunicată reprezentantului pârâtului prin intermediul poștei la 03 august 2021, iar cererea de apel a fost depusă la 24 septembrie 2021.

Dispozițiile art.362 alin. (1) din Codul de procedură civilă statuează expres începerea curgerii termenului de contestare.

Așadar, termenele procedurale prin existența lor nu fac altceva decât să asigure certitudinea drepturilor și stabilitatea raporturilor juridice, fapt ce duce în mod evident la respectarea principiului legalității, pe de o parte, și a interesului părților de a-și pregăti temeinic apărarea, astfel încât să nu fie supuse unor sancțiuni severe, pe de altă parte.

Deci, efectul principal al decăderii constă în pierderea dreptului procedural ce nu a fost exercitat în termenul prescris de lege.

Art.116 alin.(4) din Codul de procedură civilă, stipulează că repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În speță, norma dată nu este aplicabilă, deoarece recurentul nu a indicat împrejurări care l-au împiedicat a declara apelul în termenul legal.

Din înscrisurile dosarului, se constată că atât Nistor Victoria cât și avocatul acesteia a cunoscut despre mersul dosarului, iar depunerea unui cereri de amânarea pentru ședința din 27 iulie 2021, nu i-a scutit de necesitatea de a se interesa de soarta dosarului.

Respectiv, Nistor Victoria cât și avocatul acesteia au cunoscut despre examinarea cauzei aflate pe rolul instanței de judecată, însă au manifestat un rol pasiv și nu s-a folosit cu bună-credință de drepturile sale procesuale prevăzute de art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care reglementează că, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Astfel, corect a reținut instanța de apel că motivele indicate de apelantă nu sunt de natură de a repune în termenul de declarare a apelului, iar soluția instanței de apel

privind restituirea cererii de apel ca depusă în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că, ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță.

Colegiu reține că, pentru a se putea cere repunerea în termenul de declarare a apelului, partea trebuie să facă dovada existenței unei împrejurări mai presus de voința sa, deci a unei împrejurări care să excludă culpa părții respective, însă se constată contrariul.

Motivele invocate pentru susținerea cererii de repunere în termen, reprezintă un argument de natură subiectivă, ce nu poate fi asimilat unei imposibilități obiective, absolute sau mai presus de voința părții, ce a determinat-o să declare apelul peste termenul legal de 30 zile.

Instanța de recurs notează că, instanța de apel, corect a concluzionat despre restituirea cererii de apel declarată de Nistor Victoria, reprezentată de avocatul Șteliman Serghei, deoarece apelanta a omis termenul legal de contestare a hotărârii judecătorești, precum și motive întemeiate privind repunerea în termen a apelului nu s-au constatat.

Având în vedere cele expuse, încheierea din Curții de Apel Bălți din 14 octombrie 2021, este întemeiată și legală, fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept procedural și urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Nistor Victoria, reprezentată de avocatul Șteliman Serghei.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 14 octombrie 2021, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată ”Trivarnist” în proces de insolvență, Tatiana Bostan către Victoria Nistor privind anularea actului juridic și încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic

